

Navn på høringsinstans

Samisk kirkeråd

Type høringsinstans

Annet

Sentralkirkelig råd

Bispedømmetilhørighet

Ikke relevant

Tilleggsspørsmål 1 fra Kirkerådet:

Utvalget understreker at det er en indre sammenheng mellom de enkeltanbefalingene som legges fram og at de samlet sett utgjør en helhet som er ment å videreføre og styrke sammenhengen og helheten i det pedagogiske arbeidet i Den norske kirke.

Har høringsinstansen en overordnet kommentar til denne helheten i rapporten?

Samisk kirkeråd er fornøyd med at utvalget har rettet fokus mot å få større helhet og sammenheng i det pedagogiske arbeidet i Den norske kirke. Samisk kirkeråd ønsker at det i det videre arbeidet med planrevisjon etterspørres innspill fra alle menigheter der det bor samer.

Del 1 Mål og innhold:

Formål og overordnet målsetting

- 1.1. Den norske kirkes målsetting om bredde, systematikk og sammenheng i det pedagogiske arbeidet bør videreføres.
 - Kapittel 4.1 side 29
 -

Ikke relevant

2. Teologisk, ekklesiologisk og pedagogisk grunnlagstenkning

- 2.1. Det bør legges til grunn en helhetlig og vid forståelse av kirkens pedagogiske arbeid. Det som i dag omtales som trosopplæring, bør integreres i Den norske kirkes helhetlige undervisningsarbeid og -felt.
 - Kapittel 4.2 side 31

Ikke relevant

2.2. Undervisningsfeltet i Den norske kirke bør forankres i en helhetlig og eksplisitt teologisk og pedagogisk grunnlagstenkning som både rommer spesifikke undervisningsaktiviteter og elementer av kirkelig undervisning og læring i andre deler av Den norske kirkes virksomhet.

➤ Kapittel 4.2 side 35

Ikke relevant

3. Benevnelse

3.1. Dagens ordning med trosopplæring bør inngå i en helhet og sammenheng med Den norske kirkes undervisningsfelt og benevnes som «Kirkelig undervisning og læring».

➤ Kapittel 4.3 side 37

Ikke relevant

4. Målgruppe

4.1. Målgruppen for kirkelig undervisning og læring bør omfatte alle døpte og alle interesserte.

➤ Kapittel 4.4 side 39

Enig

4.2. Målgruppen for kirkelig undervisning og læring bør legge livslang læring til grunn og omfatte både barn, unge og voksne.

➤ Kapittel 4.4 side 39

Ikke relevant

5. Planverk

5.1. Det bør utarbeides et helhetlig, overordnet planverk for kirkelig undervisning og læring som omfatter en revidert og mer eksplisitt grunnlagstenkning og verdigrunnlag, samt rammeplaner for ulike målgrupper.

➤ Kapittel 4.5 side 40

Enig

5.2. Rammeplanene for de ulike målgruppene bør være på et mer overordnet nivå som dermed gir større lokalt handlingsrom.

➤ Kapittel 4.5 side 40

Enig

5.3. I det helhetlige, overordnede planverket bør det utarbeides rammeplaner for henholdsvis

5.3.1. barn 0–14 år

5.3.2. konfirmasjonstiden

5.3.3. ungdom 15–19 år

5.3.4. voksne

➤ Kapittel 4.5 side 40

Ikke relevant

5.4. I stedet for kjernetekster bør undervisningsaktiviteter følge kirkeårssyklusen og tar utgangspunkt kirkeårets tekster, tilhørende salmer og andre kirkemusikalske og -kulturelle uttrykk.

➤ Kapittel 4.5 side 43

Ikke relevant

6. Forholdet mellom lokalt handlingsrom og nasjonal styring

6.1. Den sentrale styringen av undervisningsfeltet bør bli mer overordnet, mens det bør gis større handlingsrom på lokalt nivå innenfor det rammeverket som gis.

➤ Kapittel 4.6 side 44

Enig

Tilleggsspørsmål 2 fra Kirkerådet:

Hvordan bør ordningen for godkjenning av plan for undervisningsfeltet være i fremtiden?

Ordningen bør være at plan for undervisningsfeltet ikke sendes til godkjenning hos biskop etter vedtak i menighetsrådet, slik at man følger samme praksis som ved plan for diakoni og plan for kirkemusikk.

Samisk kirkeråd mener at plan for undervisningsfeltet skal ikke lenger sendes til godkjenning hos biskopen etter vedtak i menighetsrådet, slik at man følger samme praksis som ved plan for diakoni og plan for kirkemusikk.

6.2. Ressursbanken og mulighetene for og tilgang til informasjons- og erfaringsdeling, ressurser og materiell bør videreføres og styrkes.

➤ Kapittel 4.6 side 44

Enig

6.3. Arbeidet med digitale, pedagogiske ressurser bør styrkes både på lokalt og sentralt nivå og må ses i sammenheng med Den norske kirkes digitale satsing.

➤ Kapittel 4.6 side 44

Enig

7. Mangfold og likeverd

7.1. Perspektivene på mangfold og likeverd bør styrkes i den teologiske og pedagogiske grunnlagstenkingen og tydeligere slå fast alles mulighet til å delta.

7.2. Ressursbanken bør gjennomgående tematisere inkludering og universell utforming i undervisningsopplegg og pedagogiske ressurser.

7.3. Inkludering og universell utforming bør være tema i kompetansehevende tiltak.

8. Forholdet mellom «bredde» og «kontinuerlig»

8.1. Målet om kvalitativ og kvantitativ bredde bør opprettholdes. Breddetiltakene er nødvendig for å nå medlemmene i en folkekirke og tiltakene har skapt vekst og utviklet gudstjenestelivet.

➤ Kapittel 4.8 side 46

Ikke relevant

8.2. Det som oppleves som et kunstig og organisatorisk skille mellom tidsavgrensede breddetiltak og kontinuerlig arbeid bør bygges ned. Det bør legges en helhetlig forståelse av og målsetting for kirkelig undervisning og læring til grunn, slik at tiltakene utfyller hverandre. Det bør tas nødvendige grep på alle nivå slik at tiltakene kan ses i sammenheng.

➤ Kapittel 4.8 side 46

Ikke relevant

9. Trosopplæring i hjemmet

9.1. Både Den norske kirkes grunnlagstenking og rammeplaner bør eksplisitt omtale og understøtte kirkens undervisning og læring i hjemmet som en naturlig del av undervisningsoppdraget.

➤ Kapittel 4.9 side 49

Enig

9.2. Det bør utarbeides mer materiell som kan understøtte foreldrenes arbeid med kirkelig undervisning og læring i hjemmet, herunder også digitale ressurser.

➤ Kapittel 4.9 side 49

Enig

9.3. Oppfølging av faddere bør styrkes, og det må arbeides fram hensiktsmessige system for å få tillatelse til oppfølging av fadderne som tar nødvendige personvern hensyn.

➤ Kapittel 4.9 side 49

Enig

10. Barnehage/skole-kirkesamarbeid

10.1. Barnehage/skole-kirkesamarbeidet bør utredes nærmere.

11. SFO-satsing

11.1. Det bør satses mer på skolefritidstilbud i regi av Den norske kirke og med utgangspunkt i rammeplan for SFO.

➤ Kapittel 4.11 side 54

Ikke relevant

12. Samiske perspektiver, samisk trosopplæring og døvekirkens trosopplæring

12.1. Samiske perspektiver bør være en del av grunnlagstenkning for kirkelig undervisning og læring.

12.2. Kunnskap om det samiske bør fortsatt være en del av den norskspråklige planen.

12.3. Arbeidet med revidering av rammeplan for samisk kirkelig undervisning og læring bør skje parallelt med de andre rammeplanene.

12.4. Planverkets overordnede del (grunnlagstenkningen) bør foreligge på samiske språk.

12.5. I arbeidet med grunnlagstenkningen for kirkelig undervisning og læring bør døves erfaring som minoritet tas med.

12.6. Arbeidet med revidering av rammeplan for kirkelig undervisning og læring for døve bør skje parallelt med de andre rammeplanene.

Eventuelt øvrige kommentarer til del 1

Punkt 2. Teologisk, ekklesiologisk og pedagogisk grunnlagstenkning Samisk kirkeråd deler utvalgets standpunkt om at det er "behov for å videreutvikle den teologiske og pedagogiske grunnlagstenkningen." (fra rapporten s. 31). Samisk kirkeråd ber om at mangfoldet av kristne tradisjoner og teologiske variasjoner i samisk kontekst inkluderes i den reviderte planen på en måte som er i tråd med mål og strategier for dialog og forsoning i Strategiplan for samisk kirkeliv (2019-2027). Samisk kirkeråd ber om at det arbeides grundig med forholdene minoritet

og majoritet, privilegerte og mindre privilegerte i samfunnet i utformingen av plan for trosopplæring/kirkelig undervisning. Hvis mangfoldet av stedege tradisjoner og ulike kulturelle tilhørigheter skal fremstå som likeverdige deler av Den norske kirke, er det nødvendig at representanter fra disse får eierskap til den reviderte plan for trosopplæring. Punkt 6. Forholdet mellom lokalt handlingsrom og nasjonal styring Samisk kirkeråd er glad for at utvalget ønsker større lokal styring, og at den nasjonale styringen blir mer overordnet. Her ber Samisk kirkeråd om at lokalt ansatte veiledes til å vinkle undervisningsaktivitetene mot noe som er kulturelt gjenkjennelig i sitt område. Menigheter med stedege tradisjoner oppmuntres til å videreføre sine tradisjoner på en måte som styrker barn og unges identitet. Punkt 12. Samiske perspektiver, samisk trosopplæring og døvekirken trosopplæring: Samisk kirkeråd forutsetter at: •målene for «Samisk språk og kultur i trosopplæringa» og «Samiske kunst og kulturuttrykk er en del av kirkens liv» fra Strategiplan for samisk kirkeliv følges opp i den nye plan for trosopplæring/rammeplan for kirkelig undervisning og læring. •plan for samisk trosopplæring, som per i dag er et eget hefte, integreres i den nye plan for trosopplæring/rammeplan for kirkelig undervisning og læring. •oppdatert samisk kirkehistorie tas med i innhold for trosopplæringen for alle barn og unge. •det legges føringer fra nasjonalt hold på at alle barn og unge skal få lære både hvordan tro og kristen praksis kan være styrkende i det som er særlig utfordrende i sitt liv og lokalsamfunn, og hvordan de kan bli rustet til å delta i flerkulturelle møter. Samisk kirkeråd ber om at vedtatte handlingsplan for samisk kirkeliv 2021-2023 (KR 53/21) angående språkressurser prioriteres.

Del 2 Organisatoriske rammer:

13. Plan og rapporteringsverktøy

13.1. Sammenhengen mellom plan og rapportering bør styrkes, være både kvalitativt og kvantitativt orientert og i større grad ses på som strategiske verktøy for evaluering og utviklingsarbeid.

➤ Kapittel 5.1 side 58

Ikke relevant

13.2. Rapportering på kirkelig undervisning og læring på lokalt plan bør være helhetlig og tverrfaglig.

➤ Kapittel 5.1 side 58

Ikke relevant

13.3. Helhetlig menighetsplan bør gjøres obligatorisk på sikt.

➤ Kapittel 5.1 side 59

Ikke relevant

14. Økonomi og tilskuddsforvaltning

- 14.1. Økonomien må sikres i fortsettelsen, minst på det nivået det er i dag.
- 14.2. Det er behov for å utrede mulige endringer i kriteriene for fordeling av tilskuddet til fellestrådene, for eksempel med utgangspunkt i tildeling på grunnbeløp eller pr. døpt, samt ett felles fordelingssystem for kirkelig undervisning og læring der sentralt finansierte kateketstillinger inngår i ordningen.
- 14.3. Ved mindreforbruk av tildelte midler bør det i større grad kunne være mulig å sette av udisponerte midler for større satsinger og mer langsiktighet i arbeidet med kirkelig undervisning og læring.
 - Kapittel 5.2 side 60

Enig

Tilleggsspørsmål 3 fra Kirkerådet:

I dag håndteres mindreforbruk forskjellig i de ulike bispedømmerådene. Hvordan bør det håndteres i fremtiden?

Praksisen knyttet til mindreforbruk bør fortsatt være forskjellig fra bispedømmeråd til bispedømmeråd.

- 14.4. Tilskudd til kirkelig undervisning og læring bør ses uavhengig av andre inntektskilder også når det gjelder rapporteringen.
 - Kapittel 5.2 side 60

Ikke relevant

- 14.5. Tilskuddet til lokalkirken bør sendes til fellestrådsnivået for hensiktsmessig ressursutnyttning.
 - Kapittel 5.2 side 60

Ikke relevant

15. Organisering og ledelse

- 15.1. Det bør sikres tilstrekkelige ressurser til fagutvikling for ansatte på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.
- 15.2. Det bør vurderes hvilket nivå som skal utøve den faglige og strategiske ledelsen, om det skal være sokn, fellestråd, prosti eller bispedømme.

16. Stillingstyper, - andel og -benevnelser

- 16.1. Det bør være en stillingsandel på minimum 50 % for å forhindre at det blir for mange små stillinger som arbeider med kirkelig undervisning og læring.

➤ Kapittel 5.4 side 65

Ikke relevant

- 16.2. Tjenesteordningene, spesielt for kateket og prest, bør gjennomgås og revideres og det bør samtidig ses på samordning på tvers med tanke på kirkelig undervisning og læring.

➤ Kapittel 5.4 side 65

Ikke relevant

- 16.3. Samlebetegnelse for kirkelig undervisning og læring og stillinger i kirkelig undervisning og læring bør være «undervisningstjenesten» og «undervisningsansatte».

17. Kompetansekrav og kompetansebehov

- 17.1.1. Det bør arbeides systematisk for at alle som har undervisningsstilling i Den norske kirke har en minimumskompetanse på 30 studiepoeng pedagogikk og 30 studiepoeng kristendomsfag.

- 17.1.2. I en funksjon som kirkelig undervisningsleder bør kompetansekravet være tilsvarende som kompetansekravene til kateketstilling.

➤ **Kapittel 5.5 side 69**

Ikke relevant

- 17.1.3. Det bør vurderes å stille krav om praktisk-teologisk (kateketisk) kompetanse på bachelornivå for de som ikke innehar dette.

➤ Kapittel 5.5 side 69

Enig

- 17.2. Satsingen på systematiske kompetanseutviklingstiltak og stipendordninger bør fortsette. Disse er viktige for å styrke ansattes mulighet til å heve formell kompetanse.

- 17.3. Det kontinuerlige pedagogiske utviklingsarbeidet i menighetene bør styrkes gjennom systematisk arbeid med profesjonelle læringsmiljø i undervisningstjenesten, også lokalt (fellesråds-/prostinivå) og regionalt (bispedømmenivå).

- 17.4. Arbeidsgiver må sørge for kontinuerlig kompetanseutvikling innenfor ulike relevante fagområder (slik som sosial-, spesial- og allmenn

pedagogikk, digital kompetanse, frivillighet) og legge til rette for tverrfaglig samarbeid om kirkelig undervisning og læring.

18. Frivillighet

- 18.1. Kompetansen på frivillighet bør styrkes hos sentrale nøkkelpersoner i menighetenes stab.
- 18.2. Det bør arbeides med å legge til rette for ulike typer frivillighet.
- 18.3. For å nå målene med kirkelig undervisning og læring bør det arbeides mer med strategisk ledelse av frivillige.

19. Samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjoner

- 19.1. Samarbeidet mellom Den norske kirke og organisasjonene i lys av målene for kirkelig undervisning og læring må fortsatt styrkes.

20. Forskning, evaluering og fagutvikling

- 20.1. Det bør fortsatt satses på forskning på kirkelig undervisning og læring, i rammen av en helhetlig kirkelig FOUI-strategi.

Eventuelt øvrige kommentarer til del 2

Punkt 15. Organisering og ledelse Samisk kirkeråd mener at det er behov for å sette av egne midler til utrusting i samisk språk- og kulturkompetanse for undervisningsansatte i samiske menigheter og andre menigheter der det bor samer. Punkt 17 Kompetanseutvikling Samisk kirkeråd mener at det skal stilles krav om kompetanse i samisk språk og/eller kultur for undervisningsstillinger i samiske områder. Om man ikke har søkere som innehar nødvendig språk- eller kulturkompetanse, kan de ansettes under forutsetning av at denne kompetansen innhentes i løpet av kort tid. Om man har søkere som innehar kompetanse i samisk språk og/eller kultur, men ikke pedagogisk og/eller teologisk kompetanse, kan de prioriteres til ansettelse under forutsetning av at denne kompetansen innhentes i løpet av kort tid. Økonomiske og administrative ressurser:- Det er behov for midler til flere undervisningsansatte i små menigheter, og mer samkjøring av ulike former for undervisning mellom ansatte i staben. - For å utruste kirkelig undervisningsansatte må det lages kurs i samisk kulturforståelse og hva dette innebærer i praktisk kirkelig sammenheng. - Det må settes av administrative ressurser til å følge opp arbeidet med å få samisk trosopplæringsplan integrert med plan for trosopplæring for alle barn og unge, samt hvordan samiske språk, kirkekultur, kirkehistorie og kristne hverdagspraksiser kan tas inn i rammeplan for alle barn og unge. - Det er behov for økte administrative ressurser for å jobbe med hvordan samisk kunnskapssyn, naturforståelse, erfaringer med rasisme og veier til forsoning kan tas inn i den nye plan for trosopplæring. - Det må prioriteres en større andel til satsing på samiske trosopplæringsressurser, også digitale. - Det må tilføres økonomiske ressurser til språkansatte jf. det som er vedtatt i handlingsplan for samisk kirkeliv 2021-2023 (KR 53/21).

